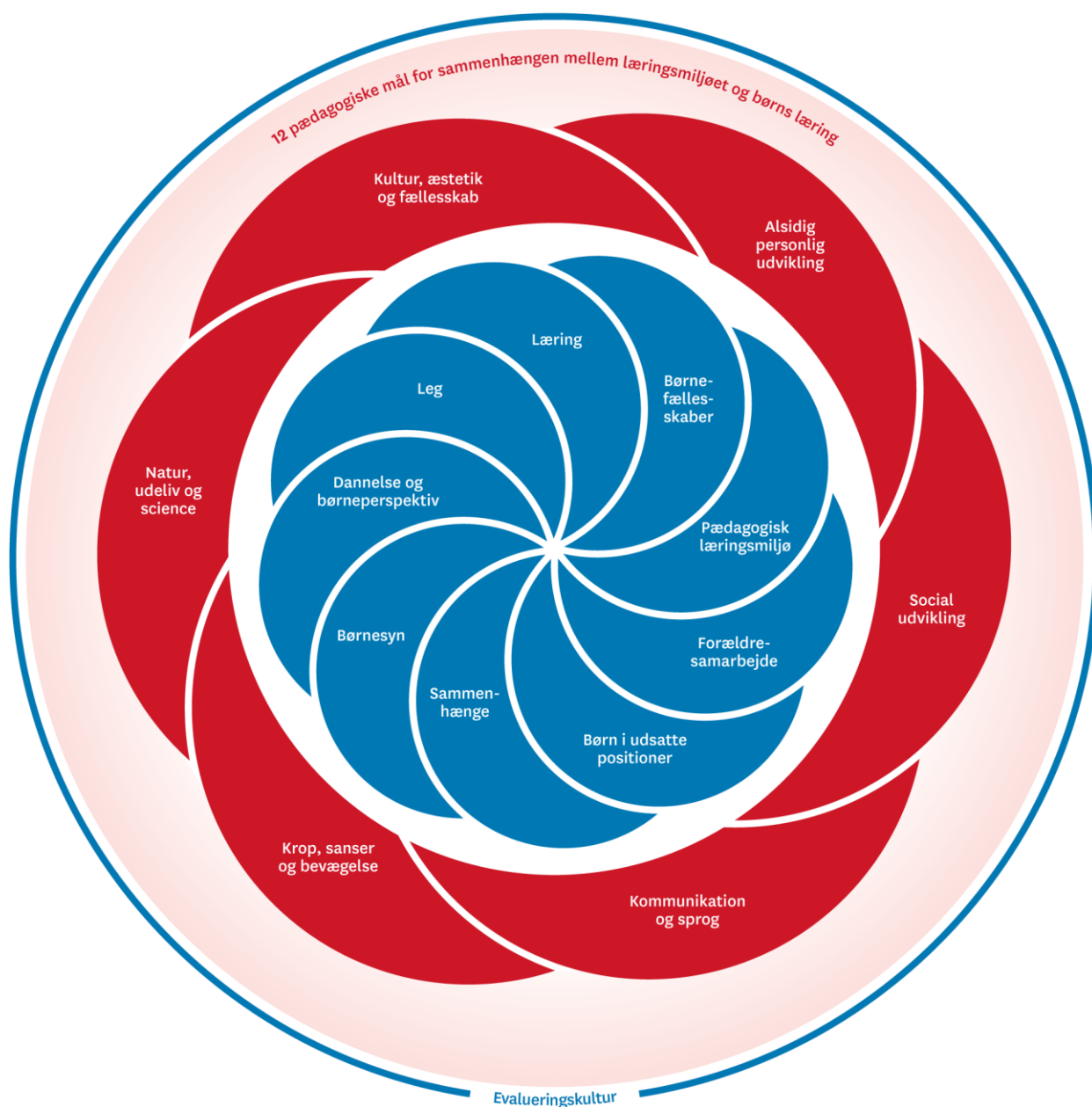

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Elverhøj 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børnehuset Elverhøj er et lille hyggeligt børnehus, som holder til i dejlige omgivelser i Ågerup.

Elverhøj består af en vuggestuegruppe og to børnehavegrupper. Vi er en lille institution, og der er et tæt samarbejde i huset omkring børnene.

I vores lokale forhold har vi blandt andet fodboldbaner, søer, gravhøj og bibliotek i byen. Derudover har vi et godt stisystem, som forbinder flere af de små tilstødende byer, og som giver os mulighed for at bruge naturområdet optimalt.

I Elverhøj er vi meget bevidste om indholdet af læring i dagligdagen. Vi planlægger aktiviteter ud fra en bevidst tanke om læring, men er også opmærksomme på den ubevidste læring og er nysgerrige, samt udforskende i nye og anderledes sammenhænge. Det betyder, at der kan være fastlagte rutiner, men også en stor grad af spontanitet, hvor man griber nuet og er nysgerrige på, hvor man kommer hen. Derfor kan den overordnet plan godt ændre sig, og vi ender et andet sted end først planlagt.

Elverhøj er en del af Område Nordøst i Roskilde Kommune. Området er bestående af seks afdelinger; Gundsømagle Børnehus, Storkereden, Veddelev Børnehus, Børnehuset Egegården, Børnehuset Freja, e samt Elverhøj.

Vi har et stærkt samarbejde på tværs af afdelingerne, i forhold til inspiration og vidensdeling. Ledelsesteamet består af en områdeleder samt en pædagogisk leder i hver afdeling.

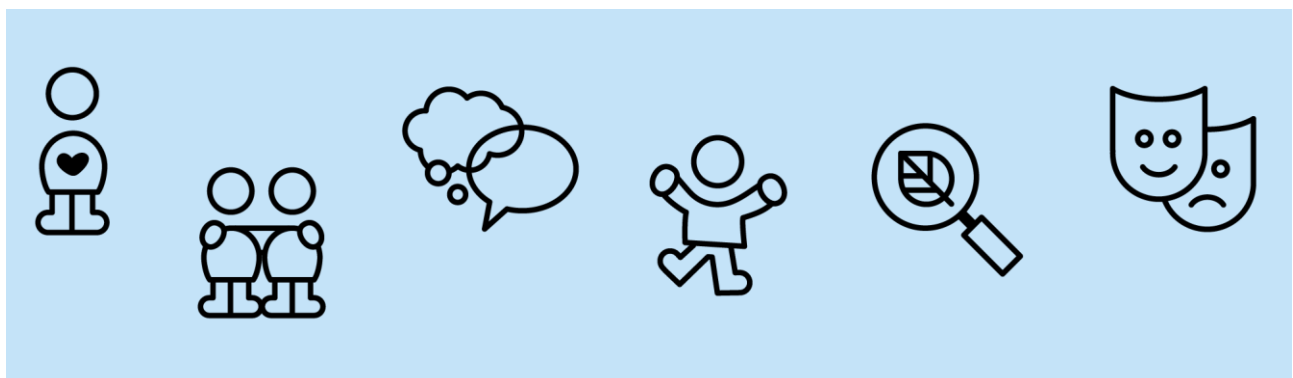
Åbningstiden i Elverhøj:

Man – torsdag 6:30 – 17

Fredag 6:30 – 16

Telefon: 46 31 81 30

Pædagogisk leder Marlene Tinggaard, mail: Marlenet@roskilde.dk eller elverhoej@roskilde.dk

Det pædagogiske grundlag

-
- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
 - **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
 - **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
 - **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
 - **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
 - **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
 - **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
 - **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
 - **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. "Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Først beskrives elementerne *børnesyn, dannelse og børneperspektiv*. Herefter *leg, læring og børnefællesskaber*. Dernæst beskrives *det pædagogiske læringsmiljø* og til sidst beskrives *samarbejde med forældre om børns læring, børn i udsatte positioner samt sammenhængen til børnehaveklassen*.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv

Alle børn har ret til at blive inddraget og hørt, hvilket er essentielt for barnets dannelse, udvikling og skabelse af identitet. Vi medtænker dannelse, ligestilling og demokrati i vores daglige praksis, så børnene føler de har indflydelse på udformningen af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Med respekt for barnets livsvilkår forsøger vi at forstå barnets oplevelser og handlinger.

I Elverhøj giver vi børnene medbestemmelse og skaber læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiv. Vi arbejder løbende med at følge børnenes spor. Vi værner om den børneinitierede leg, hvor børnenes initiativ, fantasi, nysgerrighed og virkelyst fremmes. Børn anerkendes som unikke personer med hver deres særlige forudsætninger. De voksne anerkender og forstår børnene, og den pædagogiske praksis tager afsæt i børnenes interesser og potentialer. Der ved understøttes børnenes trivsel, læring og dannelse.

Barnets stemme skal inddrages og barnet inviteres til at deltage aktivt i demokratiske processer.

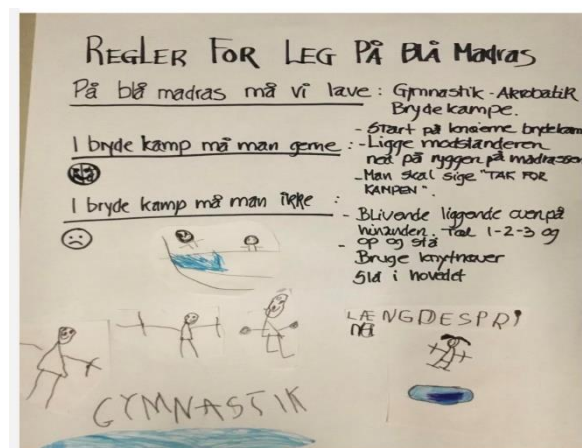
Hvordan kommer de tre centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og hvordan bliver de omsat i vores hverdag med børnene?

- Vi anerkender barnet som et ligeværdigt menneske, og vi opfatter barnet som aktivt lærende
- Vi følger børnenes spor
- Vi er nysgerrige sammen med børnene
- Jo ældre børnene er, jo mere indflydelse har de
- Jo ældre børnene er, jo mere demokratiske bliver beslutningerne
- Vi anerkender det enkelte barn og giver barnet medbestemmelse inden for de givne rammer

Et eksempel på medbestemmelse inden for de givne rammer fra hverdagen i børnehaven:

Vi har en blå tumlemadrass, som vi ofte tager i brug. På opfordring fra børnene selv, udarbejdede vi nogle fælles regler for anvendelse og omgang på madrassen.

Vi lavede først en brainstorming omkring, hvilke regler der evt. skulle være. Til sidst stemte vi om, hvilke regler, der skulle være gældende. Vi oplevede, at alle tog ejerskab af reglerne, og der var efterfølgende meget færre uoverensstemmelser omkring det at lege på madrassen. Børnene skabte deres egen læring.

Et andet eksempel på medbestemmelse fra hverdagen i vuggestuen:

Når vi har krop og bevægelse, bruger vi ofte vores mobile motorikbane. Her har de ældste vuggestuebørn for eksempel medindflydelse på, hvordan banen skal bygges og videreudvikles. Det er samtidig en god samarbejdsøvelse og vi arbejder her med de første små spæde skridt til demokrati og medindflydelse.

Leg, Læring og Børnefællesskaber

Alle børn skal opleve at være en del af børnefællesskabet. Gennem leg og læring arbejder vi med, at børn får mulighed for at agere både som individ og i fællesskab. Det pædagogiske personale er rollemødder i alle sammenhænge.

I Elverhøj er vi meget bevidste om indholdet af læring i dagligdagen. Vi planlægger aktiviteter ud fra en bevidst tanke om læring om ting, men er også opmærksomme på den ubevidste læring, der er i hverdagsrutinerne så som garderoben, toiletbesøg og borddækning. Det betyder, at vi arbejder med fastlagte rutiner, men også en stor grad af spontanitet, hvor man griber nuet, følger børnenes spor og er nysgerrige på, hvor man kommer hen.

Hvordan kommer de tre centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og hvordan bliver de omsat i vores hverdag med børnene?

- Vi har fokus på læringen i legen såsom at vente på tur, behovsudsætte, se hinanden og blive set og hørt
- Vi voksne er aktive medspillere og er med til at stille redskaber til rådighed til videreudvikling af legen
- Vi giver børnene mulighed for en oplevelse af, at de kan bidrage til at finde på regler, og finde på innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i i fællesskab med andre børn og voksne
- Vi voksne skaber et fælles erfaringsgrundlag at lege ud fra
- Vi har fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i legene og aktiviteterne eller altid har den samme rolle i legene og aktiviteterne
- Vi samarbejder med forældre om at skabe et godt børnefællesskab
- Vi skaber rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur og at mobning forebygges

Det pædagogiske læringsmiljø

”Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i arbejdet med den pædagogiske læreplan”.

(Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22)

Det pædagogiske læringsmiljø er afgørende for, at børn lærer, trives, dannes og udvikler sig igennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner. Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen både inde og ude og sker i alle interaktioner.

Hvordan kommer det til udtryk i vores hverdag i Elverhøj?

- Vi skaber gode pædagogiske læringsmiljøer i de daglige rutiner, hvor vi støtter børnene i selvhjulpethed, hensyntagen og deltagelse
- Vores læringsmiljøer er tænkt alsidige fra kl. 6:30 til 17:00 både inde såvel som ude. Med alsidige mener vi, at de rummer rutiner, planlagte forløb, samt vekslen mellem børneinitieret leg og voksenstyrede aktiviteter
- Vi har fokus på børns læring fra de kommer ind ad døren om morgenen til de går hjem, gennem rutiner, aktiviteter, interaktioner, leg og i børnefællesskabet
- Vi skaber differentierede læringsmiljøer, der møder det enkelte barn og børnegruppens nærmeste zone for udvikling
- Læringsmiljøet skal udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Vi er bevidste om, at den voksnes rolle også er en del af det pædagogiske læringsmiljø, det er os, der skaber rammerne for mulighed for udvikling hos det enkelte barn
- Vi skaber æstetiske læringsmiljøer
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan skal det fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældre om børns læring”.

(Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24)

Vi vægter et tæt og gensidigt samarbejde mellem forældre og pædagoger, da det understøtter barnets trivsel, udvikling og læring. Vi skal skabe rammer for et tillidsfuldt, respektfuldt og konstruktivt samarbejde med alle forældre og sammen skal vi være nysgerrig på børnenes perspektiver.

Hvordan kommer det til udtryk hos os og hvordan omsætter vi det i vores hverdag?

- Vi har en kontinuerlig forventningsafstemning mellem forældre og institution
- Vi vægter tillid og gensidig respekt højt, samt at alle forældre er forskellige. Vi vil have fokus på at rammesætte og facilitere forældresamarbejdet, så det bliver differentieret ud fra den enkeltes families behov
- Dialog sker løbende i dagligdagen, samt i rammesatte møder
- Vi har dialoger i dagligdagen omkring succeser og udfordringer hos barnet, så man sammen kan udveksle perspektiver og fremtidige handlemuligheder

- Med udgangspunkt i dialogprofilen-Hjernen og Hjertet afholdes der samtaler, hvor det enkelte barns trivsel og udvikling er i fokus, samt tillige barnets deltagelse i børnefællesskabet. Der udveksles erfaringer og perspektiver, og der aftales et fremtidigt arbejde med barnets trivsel
- Vi har fokus på at inddrage forældrene i forhold til barnets læringspotentiale, samt nærmeste udviklingszone, blandt andet gennem forældresamtaler
- Vi tilbyder alle forældre årlige udviklingssamtaler, hvor vi benytter dialog profilen i Hjernen og Hjertet.

Områdebestyrelsen inddrages i forhold til deres input til et konstruktivt samarbejde mellem forældre og institution.

Børn i udsatte positioner

”Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan er det et krav, at dagtilbuddet reflekterer over, hvordan det pædagogiske læringsmiljø organiseres og tilrettelægges, så det også tilgodeser og understøtter børn i udsatte positioners læring”.

(Den styrkede pædagogiske læreplan Rammer og indhold, s. 26)

Vi har et tæt samarbejde med andre relevante fagprofessionelle, vi kan interagere med, så alle børn uanset baggrund, sprog, kultur og traditioner kan deltage i fællesskabet.

Hvordan kommer det til udtryk i vores pædagogiske hverdag?

- Vi møder børn og forældre med positive forventninger
- Vi vægter altid forældresamarbejdet højt, særligt for børn i udsatte positioner, da det er med til at understøtte en tidlig indsats
- Vores pædagogiske læringsmiljøer indrettes, så de tager højde for børn i udsatte positioner. Det gør vi ved gentagelser, piktogrammer, forudsigelighed, tydelige rammer og tydelige voksne
- Læringsmiljøet udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber
- For at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø, som tilgodeser børn i udsatte positioner, inddrages ofte andre faggrupper, som er behjælpelige med at nuancere og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø
- Vi har fokus på, hvordan vi beskriver og italesætter børn i udsatte positioner. Vi beskriver barnets potentialer, ressourcer og dernæst hvilke udfordringer barnet har og i hvilke situationer
- Vi arbejder kontinuerligt med handleplaner for at skabe et kvalitativt pædagogisk arbejde omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

(Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Overgang fra institution til skole er et skift i barnets liv. Vi arbejder derfor med at skabe en tryk og sammenhængende overgang fra børnehave til skole. Vi har et tæt samarbejde med vores lokale skole i byen, Lindebjergskolen. Roskilde kommune har udgivet sangen ”Klar, parat, start” som netop skal være med til at relatere til den gode overgang. Det sidste år inden skolestart, er der fokus på særlige aktiviteter for de børn som skal starte i skole. Vi styrker barnets kompetencer i fx fordybelse, vedholdenhed og selvhjulpethed, at modtage en besked og omsætte den til handling, selvregulering osv. Vi tilpasser vores tilgang til det enkelte barns udviklingsniveau.

Hvordan skaber vi den gode overgang i Elverhøj?

- Vi arbejder i aldersopdelte grupper og skaber et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø
- Vi skaber sammenhæng til børnehaveklassen, ved at give børnene mulighed for at udvikle nysgerrighed over for bogstaver, tal, mønstre, former mv.
- Vi understøtter børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser. Vi giver børnene positive erfaringer med at deltage i dagtilbuddets fællesskaber
- Vi vægter højt, at børnene tør møde nye udfordringer, vi øver vedholdenhed, fordybelse og at tage initiativ til at indgå i relationer
- Vi samarbejder med vores lokale skole Lindebjergskolen, hvor vi inden 1. maj, som er skæringsdato for at starte i SFO, har haft en god brobygning, hvor vi gennem en måned har været på besøg hos hinanden
- Vi er i tæt dialog med forældre omkring det enkeltes barns skoleparathed. Her bruger vi blandt andet dialogprofilen i Hjernens og Hjertet, sprogvurderingerne, samt observationer fra hverdagen. Nogle børn får en udvidet overgangsbeskrivelse, hvis der er noget særligt vi og forældrene synes, skolen skal vide.

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalmiljøet i arbejdet med etablering af det pædagogiske læringsmiljø for børn”.

(Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Børnehuset Elverhøj er så heldig at ligge i gåafstand til legepladser, et lille bibliotek, en kirke, omsorgscenter, butikker, samt den skønneste natur med marker, gravhøje, fiskesøer og et stort fugleliv med bl.a. storke. Derudover har vi et tæt samarbejde med vores lokale skole.

Hvordan inddrager vi lokalområdet i vores pædagogiske læringsmiljøer for børn?

- Vi inddrager vores lokale omsorgscenter, hvor vi går på besøg med en gruppe børn. Her synger og leger vi sanglege sammen med de ældre. Vi har også gået Lucia optog
- Vi inddrager vores lokale bibliotek, hvor vi læser og låner bøger. En gang om måneden bliver der vist små aldersvarende film, vi kan benytte gratis. Til bl.a. jul er det vores opgave at pynte biblioteket fint op med julepynt
- I december måned inviterer vores lokale præst os til julebamses gudstjeneste i kirken. Det er blevet en hyggelig tradition, som vi alle ser frem til
- Lige over for børnehuset ligger et stort lokalt agurkegartneri. Her går vi ofte ned og køber agurker til vores frokost. Det er altid en hyggelig tur. Vi ser hvor og hvordan agurkerne gror, bliver pakket og hentet af en stor lastbil. Alle børn får altid en lille skoleagurk i hånden til hjemturen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

(Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

- I vores didaktiske pædagogiske overvejelser ift. læringsmiljøer, ser vi altid på de fysiske, psykiske og det æstetiske udtryk. Det er vigtigt for os at vores læringsmiljøer virker stimulerende og inspirerende på børnene
- Vi er opmærksomme på støjniveauet, indeklimaet og om der er plads til den givne aktivitet både ude og inde
- Vi bestræber os på at have pædagogiske læringsmiljøer, der er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig eller have stille lege
- Vi er bevidste om at opdele børnene i mindre grupper, så både mindre støj og fremmer et bedre børnemiljø

- Vi inddrager børneperspektivet i børnemiljøet, da børnemiljøet skal vurderes ud fra børnenes øjne. Vi lytter og evaluerer til børnenes oplevelser af børnemiljøet og respekterer deres mening

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling handler om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. At det er barnets mange potentialer, der skal udvikles og ses som en helhed. Børnene i Elverhøj skal have udvidet deres erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. Samtidig skal børnene opleve, at de er en uundværlig og værdifuld del af fællesskabet. De skal opleve, at de har betydning, sætter spor og er en vigtig del af hverdagen.

De skal opleve sig selv som selvstændige individer med egne følelser og meninger. Børnene skal opleve, at de gør en forskel, og føle sig værdsat og lære at udtrykke følelser og behov.

Det enkelte barn skal lære at mærke grænser og at kunne sige fra i forhold til disse. Derudover skal det pædagogiske læringsmiljø også understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale, og børn imellem. Læringsmiljøet skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø i Elverhøj Børnehus

Målet for Elverhøj er, at det pædagogiske læringsmiljø gennem hele dagen understøtter, at børnene udvikler selvværd, robusthed og livsduelighed på tværs af blandt andet alder, køn, social- og kulturel baggrund. Det skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, samt får tillid til egne potentialer.

Personalet lægger vægt på at give mulighed for udvikling af børnenes kompetencer og modstandskraft til at klare udfordringer, tåle nederlag og håndtere frustrationer. For eksempel skånes børnene ikke for at tabe i spil, komme sidst i kapløb, at være den, der mangler en løbecykel/plads på gyngen/komme med på tur. De følelser dette måtte medføre, møder vi på en anerkendende måde, og vi støtter barnet i at finde handlemuligheder. Samtidig støtter personalet i de daglige rutiner børnene i at blive selvhjulpne. Vi skaber rammer/læringsmiljøer, der understøtter barnets lyst til udfordringer og til at sige ja til nye ting for eksempel teater, lege, oplevelser, aktiviteter mm.

Personalet i Elverhøj indgår i et ligeværdigt samarbejde med forældrene ift. bedst muligt at støtte barnet i sin udvikling, således at det bliver koordineret til en fælles indsats og der bygges bro til hjemmet.

Det er vores mål, at barnet:

- Føler sig værdifuldt
- Oplever *selvtillid*; at man er god til noget, *selvfølelse*; at man kan mærke, hvad man har brug for, *selvværd*; at man føler sig god som den, man er, også selvom andre ikke synes, man gør det rigtige
- At barnet danner et tydeligt billede af sig selv
- At barnet kan se forskelle og ligheder mellem sig selv og andre
- At barnet føler sig set, husket og anerkendt

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Kunne rumme børns forskelligheder
- Skabe mulighed for at alle børn har en stemme
- Skabe rammer for, at børn får forskelligartede relationer på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund
- Være et godt børnemiljø præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, både inde som ude
- Indeholde voksenstyrede planlagte aktiviteter og børneinitieret leg
- Indeholde rutiner, hvor der er plads til fordybelse og vedholdenhed fx ved borddækning/garderoben

Det betyder, at vi voksne skal:

- Inddrage barnet i fællesskabet
- Udvide engagement og gejst
- Give det enkelte barn plads til at kende, samt mærke egne og andres følelser
- Give barnet erfaringer med modstand, succes, frustration og konkurrence

Vi har succes, når barnet:

- Kan sætte ord på egne og andres følelser
- Mærker sig værdsat af andre og holdt af som den de er
- Tør bevæge sig lidt ud over dets egen zone for nærmeste læring
- Eksperimenterer, øver sig og tør udfordre sig selv
- Mestrer handlinger og får succes

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Elverhøj arbejder vi med børnenes sociale udvikling ved hele tiden at have øje på det enkelte barn, og hvad der er behov for. Vi er meget opmærksomme på, at alle børn føler sig som en del af et fællesskab, og lærer hvordan man er i et samspil med andre. Vi er med til at op- eller nedjustere lege og aktiviteter, så det enkelte barn får styrket sit selvværd i forhold til at indgå i sociale relationer, samt føler sig som en værdifuld del af fællesskabet.

Når vi holder samling, er der social udvikling ved, at vi er et fællesskab. Børnene skal vente på tur, holde den fælles opmærksomhed, kunne lytte og aflæse hinanden, udvise empati. Vi som pædagogisk personale skal sørge for, at alle er med på lige fod, og støtte de børn som måtte have behov for dette.

I vores daglige rutiner og overgangen i de forskellige læringsmiljøer såsom garderoben, borddækning og toiletsituationer er der en upåagtet læring i social udvikling. Her skal der gives plads til hinanden, evt. hjælpe hinanden og vi som pædagogisk personale skal sætte rammerne for læringsmiljøerne for at kunne støtte bedst muligt op, hvor der er brug for det.

Når vi har fælles læringsmiljøer (værksteder, aktiviteter på tværs eller på legepladsen) i huset, kan de mindre spejle sig i de større og de større har fx mulighed for at få et medansvar og blive en rollemodel for et yngre barn. Her vil den sociale udvikling spille en væsentlig rolle for begge

parter, da det både er udfordrende at skulle behovsudsætte for et yngre barn, men omvendt også at skulle prøve at være på samme niveau som et ældre barn.

Vi indretter vores læringsmiljøer efter børnenes interesser, og vi er aldrig fastlåste i læringsmiljøerne. De kan altid udvikles og formes efter behov.

I legen må vi som pædagogisk personale veksle mellem at gå foran, ved siden af og bag ved børnene med henblik på at understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaber, så alle får de bedste vilkår for at deltage på lige fod. Vi voksne skal guide børnene gennem evt. konflikthåndtering, og til en forståelse for legens sociale spilleregler.

Det er vores mål, at barnet:

- Er en del af fællesskabet
- Lærer at være i samspil med andre

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Indrettes i små miljøer, så der er større mulighed for fordybelse
- Være inspirerende, så det giver interesse for deltagelse og udvikling
- Tilpasses de enkelte børnegrupper, således at vi tilgodeser de forskellige aldersgrupper

Det betyder, at vi voksne skal:

- Være nærværende og anerkendende
- Være rollemodeller og vise interesse
- Være opmærksomme på børnenes interesser, og tilbyde muligheder, der stemmer overens med børnenes nærmeste udviklingszone

Vi har succes, når barnet:

- Indgår i respektfulde relationer
- Er kreativ, har fantasi og dynamik i legen
- Føler sig som en del af fællesskabet

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Elverhøj bruger vi sproget gennem hele dagen. I alle spisesituationer – især ved samling og frokost, men også ved bleskift, i garderoben, ved højtlesning og i spil, i lege og i konfliktløsning m.m.

Vores stuer er indrettet med små "legestationer", som hver især kan hjælpe med at understøtte sproget.

I "køkkenkrogen" kan vi lege restaurant, købmand, far – mor – børn osv. Der er magneter – og andre muligheder for konstruktionslege, hvor der er behov for kommunikation, for at bygge sammen.

Legestationerne er ofte foranderlige, da de skal passe til børnegruppens interesser. Indretningen skal give mening, hvis man skal tegne, skal papiret være nær bordet, osv.

Til samling i vuggestuen bruger vi fagtesange til at understøtte sproget og sprogforståelsen. Det betyder mange gentagelser og ikke mindst genkendelighed for børnene. Vi har forskellige måder at inddrage børnene i sangvalgene på. Vi har bl.a. en kuffert med forskellige rekvisitter, der hver især symboliserer en sang, eller billedkort med forskellige sange. At bruge konkrete understøtter barnets evne til at kommunikere.

Samlingen begynder og ender med en sang, for at understrege rammerne for aktiviteten.

Til samling i børnehavegrupperne taler vi om, hvad vi har lavet i weekenden, hvad vi skal lave i dag, vi lærer rim og remser, osv.

Til samling i vores aldersinddelte grupper arbejder vi mere specifikt med dialogisk læsning, højtlesning, taler om emner fx Blomstens uge, fastelavn eller andre højtider, på det niveau, der passer til deres udvikling.

Ved frokosten har vi fokus på, at børnene får brugt deres sprog, eller bliver støttet i at bruge sproget verbalt. Vi italesætter deres behov – f.eks. hvad vil du bede om?, spørge sidemanden om at sende kartoflerne videre, osv.

Ved frokosten sidder vi i blandede grupper, så de sprogstærke børn kan hjælpe og støtte de mindre sprogstærke, gennem brug af korrekt udtale og sætningsdannelse.

Samtalerne ved bordet er vigtige og skal have en vis kvalitet, vi taler om ting, som vi har en fælles historie omkring – f.eks. hvad børnene skal lave på legepladsen, hvad vi lige har lavet i formiddag, men også om mere abstrakte ting, som f.eks., hvad de skal i sommerferien. Det er vigtigt, at børnene lærer at lytte, mens andre børn eller voksne taler.

Rim og remser er også et populært emne over frokosten. Det giver god mulighed for at lege med sproget og eksperimentere med lyde.

I garderoben har den voksne ofte en anden rolle. Der er ikke altid mulighed for lange samtaler, men ofte skal børnene lære at følge anvisninger, f.eks. Du skal finde dine termobukser først. Den voksne forsøger både verbalt og nonverbalt, med gestikulering, at guide barnet i at få det rigtige tøj på.

På legepladsen, og i andre legerelationer har nogle børn brug for ekstra støtte til at indgå i en leg. De voksne hjælper barnet ind i en leg ved at støtte barnet i at spørge om han/hun må være med, nogle skal have den voksne til at spørge for sig og andre skal bare have den voksne med, når der skal spørges – også for at bakke op om, hvilken rolle barnet skal udfylde i legen. På legepladsen har vi mulighed for fælles sanglege, og for at synge, når vi gynger, og på den måde få brugt sproget i fællesskabet.

Vi bruger også sproget, når vi tegner og spiller spil. Vi spiller ofte spil, der er af sprogstimulerende karakter, f.eks. billedlotteri eller spil med mange billeder, hvor genstande skal benævnes, men også puslespil og brætspil kan give gode samtaler. Når vi arbejder med specifikke emner, følger der også altid en hel del kommunikation med, både mellem de voksne og børnene, men også børnene i mellem.

Der opstår også konflikter børnene i mellem, hvor de har brug for hjælp til verbalt at løse kontroverser - det arbejder vi med lige fra vuggestuen til skolestart. Det er i den forbindelse også vigtigt, at de voksne sætter ord på, og hjælper barnet med at benævne deres følgemæssige tilstand, for at hjælpe dem igennem følelsen samt konflikten.

Det er vores mål, at barnet:

- Bliver udfordret og tilegner sig nye ord og viden
- Lærer at bruge sproget til at udtrykke sig

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Give mulighed for fordybelse til højt læsning
- Give lyst til at lege med sproget (rim og remser)
- Give plads til det enkelte barn, så det kan bruge den tid, der er nødvendig
- Inspirere til at bruge dialog frem for nonverbal kommunikation

Det betyder, at vi voksne skal:

- Lege med sproget
- Være deltagende og nærværende
- Bruge dialogisk læsning
- Bruge flere ord for samme ting (ex. plads, rum, garderobe)
- Benævne barnets interaktion, handlinger, samt følelsestilstand

Vi har succes, når barnet:

- Har en aldersvarende sprogforståelse

- Tilegner sig nye ord
- Anvender ny viden kommunikativt – både verbalt og nonverbalt

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Små børn er først og fremmest til stede i kroppen – og forstår verden gennem den. Børns læring og udvikling er knyttet til deres motoriske udvikling og fysiske trivsel. Børn skal støttes i at bruge kroppen, og være fysisk aktive, da det er grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børn tilegner meget af deres viden gennem kropslige oplevelser. Derfor er det vigtigt, at læringsmiljøet understøtter børnenes bevægelse og sanser. Læringsmiljøerne i Elverhøj inviterer til fx at arbejde kreativt, tumle, sanse, tale eller falde til ro.

Børnenes kropslige erfaringer er desuden vigtige, da børnene gennem bevægelse styrker udvikling af sprog, lyst til at eksperimentere og udforske dets verden, altså barnet lærer gennem kroppen. Overordnet set vil barnet ved deltagelse i alsidige grov- og finmotoriske udfoldelser/aktiviteter få kendskab til at tage vare på kroppen og dens funktioner. Vi er opmærksomme på i Elverhøj Børnehus, at sprog bygger bro mellem krop, hjerne og omgivelser. Ved at vi lader børnene stå for fx borddækningen til frokost, bliver børnene klogere på sig selv og deres omgivelser, mens de

dækker bord, hælder vand op, spilder, får sat ord og begreber på, at vand er vådt, og det styrker de sociale kompetencer, når de hjælpes ad med at tørre op.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø med fokus på krop og sanser i Elverhøj Børnehus

Målet for Elverhøj er, at det pædagogiske læringsmiljø gennem hele dagen understøtter, at børnene udvikler glæde ved bevægelse og læring gennem kroppen. Elverhøjs to legepladser - en for vuggestuen og en for børnehaven - giver børnene rig mulighed for at udfordre sig selv dagen igennem. Der er mulighed for at klatre, cykle, køre mooncar, lege på bakken, gynges, gå armgang, rutsje, gå balance, lege i sandkasse eller legehuse/shelters. Desuden har vi et hyggeligt bålhus, hvor vi kan servere små smagsprøver. I Elverhøj Børnehus har børnene medbestemmelse og bliver inddraget i aktiviteterne. Børnene er medskabere i processerne. De store børnehavebørn kan bl.a. have medbestemmelse til, hvordan fx en motorikbane kan bruges og videreudvikles. Et eksempel på, hvordan vi inddrager vuggestuebørn i en bevægelsesaktivitet, kan være, når vi laver børneyoga. Her anvendes en terning med plasticlommer med billeder af børnene, som er blevet fotograferet i forskellige figurer/stillinger, som de synes er sjove at lave og dermed indtager børnene mere ejerskab af aktiviteterne.

Et eksempel på et projekt om kroppen: Det er med de yngste vuggestuebørn, hvor vi synger 'tom-melfinger'-sangen. Vi tegner en tegning af barnets hænder. Herved styrker børnene deres finmotorik ved selv at føre blyanten rundt om hænderne. Bagefter farvelægges de hænderne. Der bliver sunget og lavet bevægelse til forskellige sange om kroppen. Vi hopper, løber og betegner kroppens dele med forskellige fagter. De store tegner et omrids af deres krop på en stor planche, som efterfølgende bliver hængt op på væggen.

I vores daglige rutiner er der ligeledes fokus på bevægelse i forskellige hastigheder. Til formiddagssamling sidder vi stille og vi øver os i at lytte. Efter samling kan der laves forskellige aktiviteter – kreative ting, hvor finmotorikken bliver udfordret ved at klippe, klistre, tegne eller høre musik, hvor kroppen skal bevæges i et højere tempo. Inden frokost er der fokus på hygiejne – at tisse og vaske hænder. Derudover går vi på ture i nærområdet, hvor vi øver at holde i hånd og tilpasse os hinandens tempo og holde rækken – en tur hvor alle sanser er i spil, da de sanser og den koncentration, man skal bruge for at blive i rækken, bliver udfordret af fx fugle, der synger, en traktor, der kører forbi, eller en snegl på vejen.

Det er vores mål, at barnet:

- Udviser lyst og tager initiativ til bevægelse
- Føler glæde ved bevægelse
- Udvikler finmotoriske færdigheder
- Udvikler sig grovmotorisk og lærer at kravle, gå, løbe og hoppe m.m.
- Mestrer koordinering af grundbevægelserne
- Opnår en forståelse for egen krop

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Være indbydende og vise tydeligt, hvad man kan her
- Være fleksibelt og inkluderende
- Give barnet mulighed for deltagelse i fællesskaber
- Understøtte, at barnet har mulighed for at erfare verden med sin krop og gennem sin krop

- Give barnet mulighed for medbestemmelse og videreudvikling af en aktivitet

Det betyder, at vi voksne skal:

- Udvide glæde ved bevægelse og kropslige lege
- Opmuntre barnet til bevægelse
- Understøtte det enkelte barn i at udfordres og eksperimentere
- Stimulere barnet grovmotorisk gennem sanglege, dans og musik, efterligning og imitationslege m.m.
- Udfordre barnet finmotorisk gennem kreative aktiviteter som at male, tegne, sætte perler på snor, samt klippe/klistre

Vi har succes, når barnet:

- Viser bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet
- Selv tager initiativ til bevægelse
- Udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på
- Bliver fortrolig med sin krop, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse
- Finder glæde ved bevægelse i fællesskabet

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Elverhøj arbejder vi med natur, udeliv og science ved at sørge for at bringe naturen i spil i vores aktiviteter, og gøre den til en interessant og aktiv medspiller. Vi bestræber os på at være ude så meget som muligt efter børnenes behov i vuggestuen, mens børnehaven stort set er ude hver dag efter frokost og nogle dage også om formiddagen. Vi ser det at være ude som en vigtig del af børnenes udvikling, da sanser, motorik og fællesskab stimuleres, samtidig med, at det at færdes i naturen/udeliv bliver en naturlig del af børnenes hverdag.

Vi sikrer os, at børnene får den nødvendige viden om naturen, ved at inddrage naturen i vores aktiviteter f.eks. kreative ting med blade, kastanjer, sten og sand, men vi kan også lave skyer af karton med forskellige vejrphænomener, sol, regn, torden, blæst. På den måde kan selv de mindste børn, koble vejr og illustration sammen, og derved skabe genkendelighed.

Vi taler også om vejret, i forhold til, hvad vi skal have på af tøj, når vi skal ud på legepladsen. F.eks. skinner solen? Regner det? Er det koldt eller varmt? Og er det så flyverdragt, regntøj, vinterstøvler eller gummistøvler? Men hvad så når solen skinner og himlen er blå som på en sommerdag, men det overhovedet ikke er varmt? Hvad gør man så? Disse spørgsmål hjælper vi børnene med at få klarhed over, og vi er klar til at tage digitale medier i brug, for at undersøge eventuelle spørgsmål, som vi ikke selv lige kender svaret på.

Vi går ture i nærområdet, hvor vi taler om, hvordan man opholder sig i naturen, og hvordan vi behandler naturen på bedste vis. Vi taler om bæredygtighed, hvad der sker med det skrald, som vi ser, når vi er ude at gå. Vi kan også samle al det skrald, vi møder på vores vej sammen, og tage det med hjem til Elverhøj. Her smider vi det enten ud på den rigtige måde, ellers også genanvender vi det og laver f.eks. kunst eller små skraldefigurer. På den måde lærer børnene om vores fælles ansvar for miljøet.

Når vi taler science, ser vi eksempel på processen fra haletudse til frøer, hvor vi går ned til den lokale sø/mose/branddam, og fanger nogle bittesmå haletudser. Dem tager vi med hjem til Elverhøj, hvor vi har gjort akvarier klar med vand fra søen/mosen/branddammen, samt nogle sten og lidt planter, de kan spise. Så ser vi på den udvikling, der sker, fra de små ben begynder at komme frem, til de er små frøer med haler og pludselig forsvinder halerne og en masse små frøer er kommet frem. Der taler vi med børnene om, hvad der skete i udviklingen, og så hjælpes vi ad med at sætte dem ud igen samme sted, som vi fangede dem som haletudser. Samt vi synger sange og læser historier om frøer, og får en del kendskab til dem.

Vi afholder Blomstens uge, og her sluttet ugen af med, at børnenes bedsteforældre kommer og planter blomster sammen med dem. Vi planter også selv nogle frø, som vi passer og plejer, så vi kan se, at de begynder at spire og begynder at blive til flotte blomster. Her får børnene et ejerskab af, at det er noget, de har været med til at skabe, og de blomster, som de har plantet med bedsteforældrene, bliver der passet ekstra godt på.

Det er vores mål, at barnet:

- Udvikler forståelse for og viden om naturen
- Lærer at være respektfuld i naturen

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Inspirere til opmærksomhed på- og i naturen
- Følge årstiderne
- Give mulighed for fordybelse i små og store ting
- Inspirere til lyst til at være i naturen
- Være indbydende til at man kan plante, vande, så, høste, smage og undres i fællesskab mellem børn og voksne

Det betyder, at vi voksne skal:

- Være aktive medspillere og tilbyde muligheder for fordybelse (sørge for at ting og materialer er tilgængeligt)
- Lære sammen med børnene, og vise interesse for naturen og dens indhold
- Være rollemodeller for at værne om naturen, sammen med børnene

Vi har succes, når barnet:

- Har kendskab til naturen
- Er udforskende og undrende i naturen
- Værner om naturen

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi Elverhøj arbejder med æstetik, er det fordi, at det er med til at aktivere børns sanser og følelser. Gennem æstetikken vil barnet møde nye sider af sig selv, da det får muligheden for at udtrykke sig på forskellige måder. Derfor er det af stor betydning, at vi som pædagogisk personale skaber et læringsmiljø, der understøtter, at barnet finder glæde ved æstetiske oplevelser og lyst til selv at udtrykke sig på forskellige måder. Måden dette kunne ske på, er ved, at barnet får en kulturel oplevelse eksempelvis ved at lytte til noget musik, får læst en historie, eller ser på malerier. Barnet får her nogle kulturelle indtryk, som det bearbejder og derefter selv udtrykker. Det kunne være at bevæge sig til musikken, digte videre på historien, lege noget fra historien, eller barnet kunne måske selv få lyst til at male eller tegne noget ud fra de indtryk, det har fået. På denne måde kan barnet afprøve sig selv i en bred vifte af kunstarter og udtryk.

Når vi snakker om æstetik, snakker vi også om kultur, da barnets æstetiske udtryk blandt andet bliver dannet ud fra dets kulturelle indtryk. Kultur er en stor del af menneskers liv og måden, vi definerer os selv og verden omkring os på. Derfor er det vigtigt, at barnet får et hav af kulturelle oplevelser, så det på den måde bedre kan forstå, hvem det selv er, men også hvem andre er. Dette er også vigtigt i forhold til, at alle børn skal føle sig inkluderet i børnefællesskabet. For med et fælles tredje som kulturelle oplevelser og æstetik er, bidrager det til, at barnet føler sig som en del af fællesskabet.

Når vi holder samling, får alle børn mulighed for at bidrage med deres tanker, hvor de andre lytter. Dette er med til at skabe en fællesskabsfølelse, da barnet føler sig set og hørt af alle børn.

I Elverhøj har vi traditioner, som går igen hvert år, fx jul, hvor vi snakker om, hvorfor vi holder jul, hvad man laver til jul og den slags. Her får børnene lov til selv at fortælle, hvad de ved om julen og hvad de tænker omkring dette emne. Kort tid inden juleferien går både vuggestuen og børnehaven sammen en tur i Ågerup kirke, hvor præsten fortæller om julen i børnehøjde og dette giver stor anledning til at filosofere med børnene. Vi laver også kreativ julepynt og julegaver, hvor børnene får styrket deres finmotorik og brugt æstetiske udtryk ved at klippe, tegne, male og bruge deres fantasi, samt vi får pyntet hele Elverhøj, så det giver et helt andet æstetisk udtryk end der plejer at være. Hele juletemaet afsluttes med en fælles julefrokost.

Vi har også andre traditioner som påske, Blomstens dag, fastelavn, sommerfest, Sankt Hans og Sangens dag, der alt sammen giver anledning til et fællesskab og samarbejde på tværs af alder og køn, da der opstår et fælles tredje. På den måde kan det bidrage til, at børnene får øjnene op for andre end dem, de plejer at lege med. De større børn lærer at vise hensyn til og hjælpe de yngre, og de yngre får mulighed for at spejle sig i de større børn. På denne måde kan alle børnene være medskabere af en god udvikling og læring på tværs af hele børnehuset.

I Ågerup har vi et dejligt nærområde, som vi gør stor brug af. Fx tager vi på biblioteket enten for at lege eller for at låne bøger, men sommetider viser biblioteket også film, hvor børnene som tilskuere kan få et kulturelt indtryk. Vi bruger ligeledes nærområdet til at se på dyr, går på legeplads og bare ture i den dejlige natur, vi er omgivet af.

En tradition, der også er gennemgående for hele Elverhøj er fødselsdage. Når et barn har fødselsdag, forbereder barnet, i samarbejde med en voksen, en fin krone, som barnet får på, når det skal fejres. Det er en del af kulturen i Elverhøj og det er en begivenhed, som ethvert barn ser frem

til. Hvis familien ønsker det, tager vi også hjem til barnet, der har fødselsdag og fejrer det der. På denne måde kommer vi rundt i mange forskellige hjem og oplever forskellige kulturer.

Det er vores mål, at barnet:

- Får kendskab til egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier og dermed har en større forståelse af "hvem er jeg, og hvem er du"
- Føler sig som en uundværlig del af fællesskabet
- Byder ind med sine tanker og idéer i hverdagen
- Har lysten til at udtrykke de bearbejdede indtryk

Det betyder, at vores læringsmiljø skal:

- Give kendskab til traditioner på en inspirerende måde
- Inddrage alle børn og få de stille børn til at "shine".
- Tilpasses den pågældende børnegruppe, med mulighed for forandring
- Bidrage og invitere til at eksperimentere med forskellige kunstarter, både som tilskuer og som aktiv deltager

Det betyder, at vi voksne skal:

- Favne bredt, så vi når alle børn
- Vise begejstring og interesse for forskellige kulturelle oplevelser, for på den måde at gå foran, hvis barnet finder noget svært eller uinteressant
- Være omstillingsparate og gribe de bolde, som børnene kaster op, selvom det sommetider ender et helt andet sted, end man først havde tiltænkt
- Lytte til børnene, så de kan være medskabere af deres egen dagligdag og se det hele fra et børneperspektiv

Vi har succes, når barnet:

- Viser engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i både nye og kendte kulturelle aktiviteter
- Indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber
- Viser kendskab til egne og andres traditioner
- Viser glæde, tillid og engagement.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Evalueringskultur arbejder vi videre med.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<